

Megint olyan [törvénymódosítás lép életbe](#) , ami ha [teljesen nem is logikátlan](#) , de a józan paraszti valóságnak teljesen ellentmond. Tudom, megszoktuk az ilyeneket, s ezentúl is **benyeljük, mint kacska a nokedlit** , de az is biztos, hogy a kiskaput is mindig megtaláljuk.

Sokszor úgy vagyunk ezzel, mint kövér gyermek a rosszul számozott szűk pólóval: erőltetik, de nem megy rá, oldalt kiszakad, vagy felfeslik. **József Attila óta arra eszmélünk, hogy a törvény szövedéke mindig felfeslik valahol.**

Tudom én, hogy mindenkinek adózni kel, járulékot fizetni, mert nem élhet csak külföldi kölcsönből ez az ország, de a napi gyakorlat mást mutat.

Lepapírozzák a rendet

Nehogy valaki azt mondja nekem, hogy ez valahogy úgy fog működni, hogy a napi tíz óra kaszálás után **az atyafiak leülnek a réten és ott helyben lepapírozzák, hogy hány rendet vágott a napszámos.** Nem, ez nem így működik.

Ezeket a törvénymódosításokat hatalmas íróasztali gyakorlattal rendelkező hivatalnokok javasolják, olyanok, akik talán életükben nem láttak olyan pityóka- vagy kukoricaföldet, amin még emberek dolgoznak. Két kézzel, szerszámokkal – erejüket, hozzáértésüket, verejtéküket hozzáadva.

Nem tudom elhinni, hogy annyi, de annyi napszámos lenne ebben a gazdag országban, hogy pont a munkáltatójukról legombolt tizenhat százalékos adó lendítené előre a román gazdaság szekerét – **mert itt talán még a sok kicsi sokra megy sem működik.**

Böske néni esete a napszámos regiszterrel

Vegyünk egy helyzetet. Böske néni, túl a nyolcvanon le akarja kaszáltatni a kertjéből a derékig nőtt fűvet a szomszéd Jánossal, mondjuk Székelyszentnagybajuszos határában.

János jön is reggel, levágja a harmatos fűvet, délre már napoznak a rendek, de nem visz el belőle, mert néhány éve nem tart tehenet, nem éri meg a tejpénz.

Böske néni megeteti, megpálinkáztatja, majd még valami pénzmagot és egy necc almát is ad Jánosnak a kaszálásért. Nem mellékesen **huszonnyolc éve, amióta az ura aránylag fiatalon meghalt, így oldják meg a szomszéddal a kaszálást,** de ezenkívül nemcsak János ugrik be néha tűzfát hasogatni, felásni a veteményest vagy megjavítani a pajtaajtót, hanem Berci is Alszegről, mert megbízható, aranykeze van, s nem is részeges. Amúgy János köszöni, délután másik meló van, Mariska néninél kell megcsinálni ugyanezt. Megy, fekteti a rendeket.

Namármost. El tudjuk azt képzelni, hogy délben Böske néni, napnyugtával pedig Mariska néni előveszi a napszámos-regisztert, felüti és szétteríti a nyári konyhában a viaszosvászonnal borított asztalra és elkezdí írogatni, hogy akkor most, hogy is állunk a napszámmal, mennyit fizettünk Jánosnak, és akkor **még mennyit kell adni rajta kívül az államnak azért, mert János lekaszál(hat)ta a fűvet.**

Amúgy, még ha adóznak is utána, János akkor sem jogosult társadalom-, egészségügyi és balesetbiztosításra sem, de fizetheti. Ha félretesz abból a pénzből, amit Böske vagy Mariska nénitől kapott a kaszálásért, esetleg a Marci bá által felajánlott egy zsák pónyik almát eladja, s a pénzt „leteszi”.

Mert Marci bá úgy fizet, esetleg pálinkával, mert szegény már olyan öreg, hogy az ásót már nem tudja felemelni sem, nemhogy belenyomni a földbe.

Viszont tudja ő is, hogy **bármibe kerül, vagy akármi fáj, élni lehet is, nem csak muszáj.**

Tizenhat százalékos pálinka?

Az élet pedig nem úgy működik a nyári konyhákban és a kertek ölén, ahogy azt egyes fotelmezőgazdászok elképzelik. „Olyanok ők, mint a cserepes / Urasági kastély gyermekei: / Nevetik a durvaorrú parasztot, / Mikor trágyás szekerén elindul, /

Hogy kenyérré kovászolja a földet.”

Nem, a mindennapi élet ilyen dolgokról szól, amit múltkor egy újsághirdetésben olvastam. „Tanyagondnokot keresünk április 15-i kezdéssel, állandó ottléttel. Teljes ellátás, hetente fél liter pálinka.” Telefonszám, satöbbi. No comment.

József Attila ma is így üzenne a napszámos törvényt módosító szakembereknek: „Mert miért isztok pálinkát tej helyett? / Hisz anyátok teje sose válik pálinkává.”

(Cikkünkben többször idéztük József Attila Tanítások című versét, valamint parafráztuk Lovasi András WC-n sírni című dalszövegét.)